

LIETUVOS – RUMUNIJOS DVIŠALĖ PREKYBA

2021 m. gegužės 3 d.

I. Rumunijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausias Rumunijos ekonomikos sektorius pagal sukuriamą pridėtinę vertę 2020 m. buvo verslo paslaugos. Čia didžiausią pridėtinės vertės dalį sudarė didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto ir apgyvendinimo ir maitinimo veiklos (20%), nekilnojamojo turto veikla (9%), profesinė, mokslinė ir techninė bei administracinė bei aptarnavimo veikla (9%). Viešojo sektoriaus paslaugos – viešasis administravimas, gynyba, švietimas, žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas taip pat sudarė nemenką Rumunijos ekonomikos dalį (17%), kaip ir apdirbamojo gamyba (17%). Statybos sektoriaus indėlis į pridėtinę vertę buvo kiek mažesnis (7%).

2020 m. Rumunijos prekių eksportas siekė 62 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė apie 77% Rumunijos prekių eksporto (į Vokietiją – 23%, į Italiją – 11%, į Prancūziją – 7%), o iš ES nepriklausančių šalių 3% eksporto vertės tenka Turkijai, 2% – Moldovai, ir 2% – JAV.

2020 m. Rumunijos importas siekė 80 mlrd. EUR ir 75% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 21%, iš Italijos – 9%, iš Vengrijos – 6%), o iš ES nepriklausančių šalių – 6% importo atvežama iš Kinijos, 4% – iš Turkijos, 2% – iš Rusijos.

Šaltiniai: Eurostat, ICT Trade Map

II. Lietuvos ir Rumunijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Rumunijos pagrindiniai rodikliai 2018-2020 m.

	2018		2019		2020	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	0.4 %	32	0.4 %	31	0.4 %	30
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	0.4 %	32	0.4 %	31	0.4 %	33
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	0.4 %	28	0.3 %	28	0.4 %	26
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	0.3 %	30	0.3 %	29	0.3 %	30
Paslaugos						
	2018		2019		2020	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	0.1 %	36	0.2 %	33	0.2 %	36
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	0.7 %	30	0.6 %	30	0.4 %	34

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

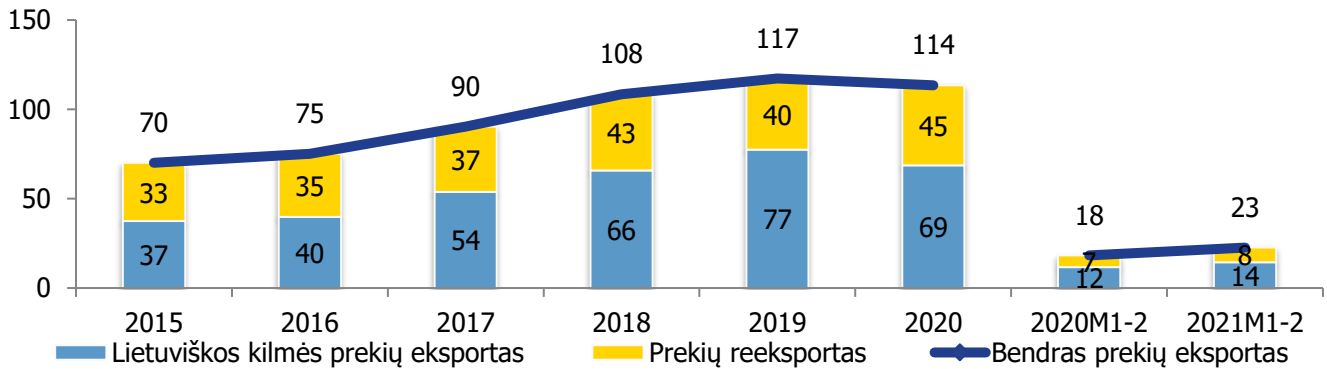
III. Prekyba prekėmis

2020 m. Rumunija buvo 30-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 0.4% (114 mln. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 61% Lietuvos prekių eksporto į Rumuniją 2020 m. sudarė lietuviškos

kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (39%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2019 m. Lietuvos prekių eksportas į Rumuniją sumažėjo 3.2%, daugiausiai dėl trašų eksporto mažėjimo. Per 2021 m. sausio-vasario mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Rumuniją palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu didėjo 24% arba 4.44 mln. EUR.

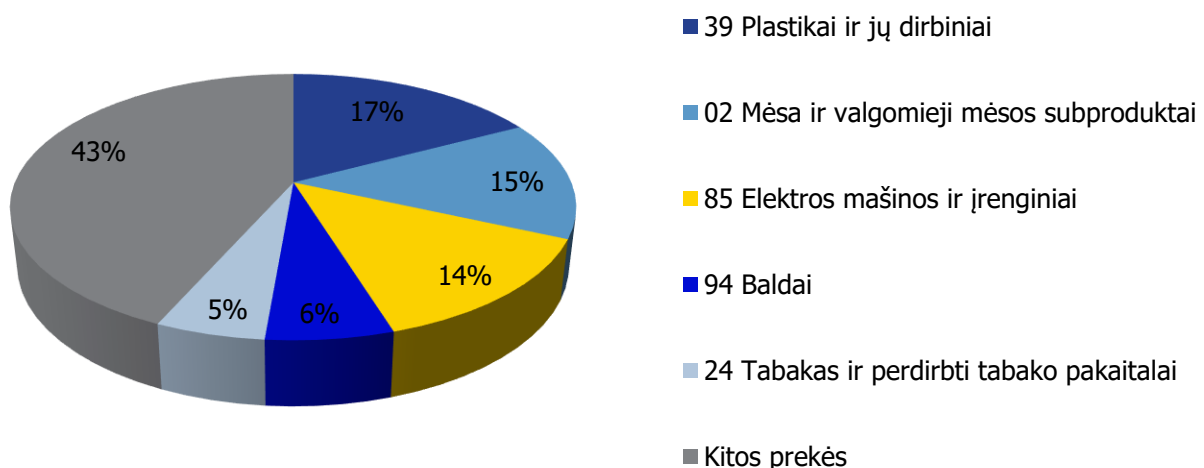
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Rumuniją, 2015-2021 m. 1-2 mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Rumunija 2020 m. buvo 33 eksporto rinkos, kuriai teko 0.4% (69 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Rumuniją eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė plastikai ir jų dirbiniai – 17% arba 12 mln. EUR (25-a didžiausia eksporto rinka), mėsa ir valgomieji mėsos subproduktai – 14% arba 9.91 mln. EUR (7-a didžiausia eksporto rinka), elektros mašinos ir įrenginiai – 14% arba 9.27 mln. EUR (18-a didžiausia eksporto rinka), baldai – 6.1% arba 4.22 mln. EUR (29-a didžiausia eksporto rinka), tabakas – 5.3% arba 3.63 mln. EUR (20-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2019 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Rumuniją sumažėjo 11% arba 8.81 mln. EUR. Labiausiai mažėjimą lėmė trašos. Per 2021 m. sausio-vasario mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Rumuniją palyginti su atitinkamu 2020 m. laikotarpiu didėjo 23% arba 2.73 mln. EUR.

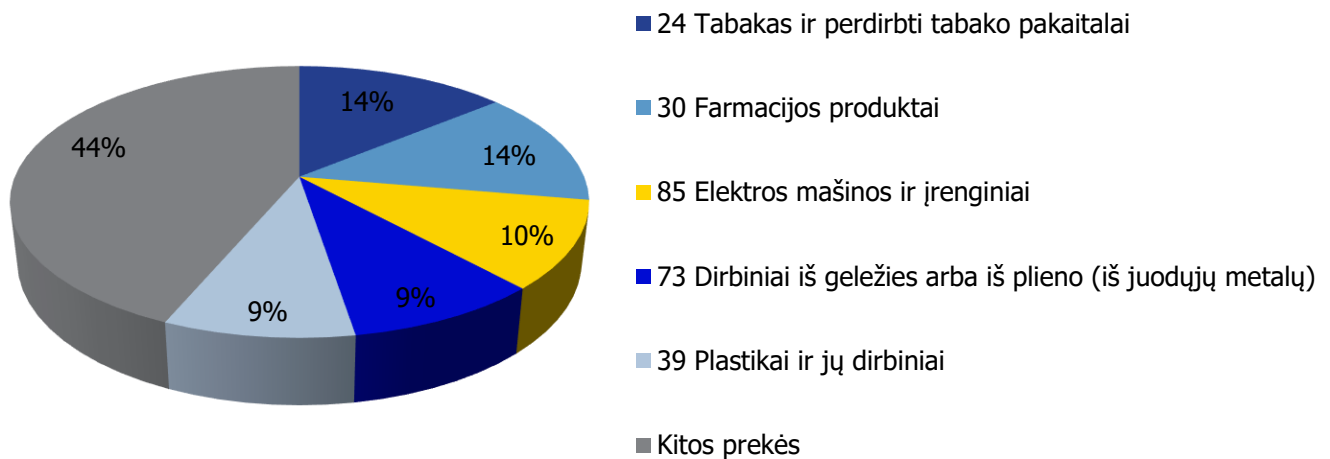
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Rumuniją struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2020 m. Rumunija buvo 30-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 0.3% (81 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Rumunijos 2020 m. daugiausia importuota tabako – 14% arba 11 mln. EUR (5-a didžiausia importo rinka), farmacijos produktų – 14% arba 11 mln. EUR (19-a didžiausia importo rinka), elektros mašinų ir įrenginių – 10% arba 8.46 mln. EUR (29-a didžiausia importo rinka), dirbinių iš geležies arba iš plieno (iš juodųjų metalų) – 9.2% arba 7.5 mln. EUR (21-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2019 m. prekių importas iš Rumunijos sumažėjo 17%.

3 pav. Lietuvos importo iš Rumunijos struktūra 2020 m.

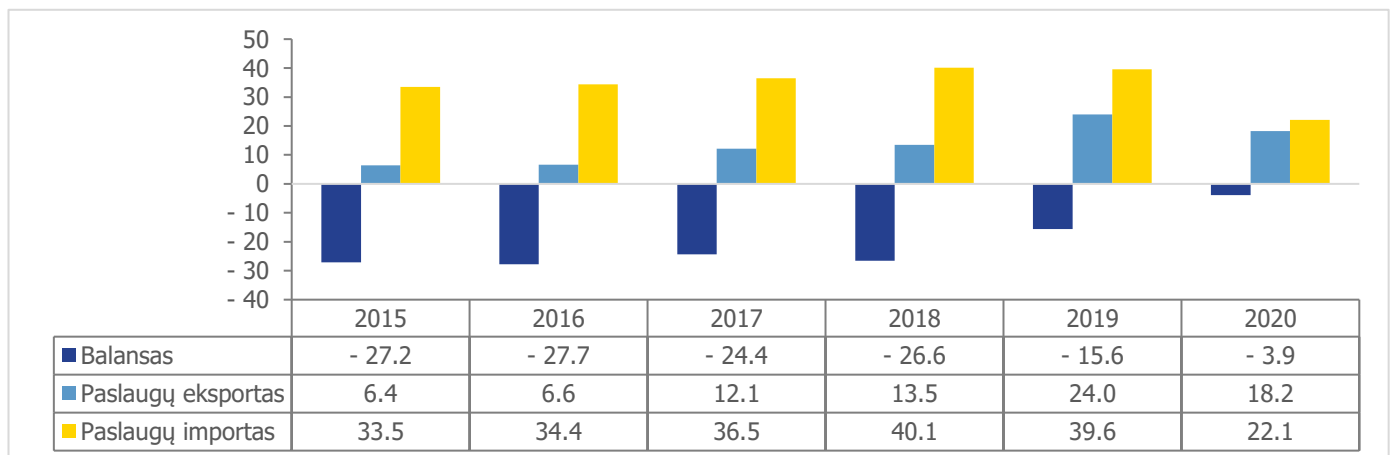

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2020 m. Rumunija užėmė 36 vietą Lietuvos paslaugų eksporto rinkoje, kuriai teko 0.2% (18 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Rumunijos siekė 22 mln. EUR, tai sudarė 0.4% viso Lietuvos paslaugų importo 2020 m., o Rumunija buvo 34-a tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

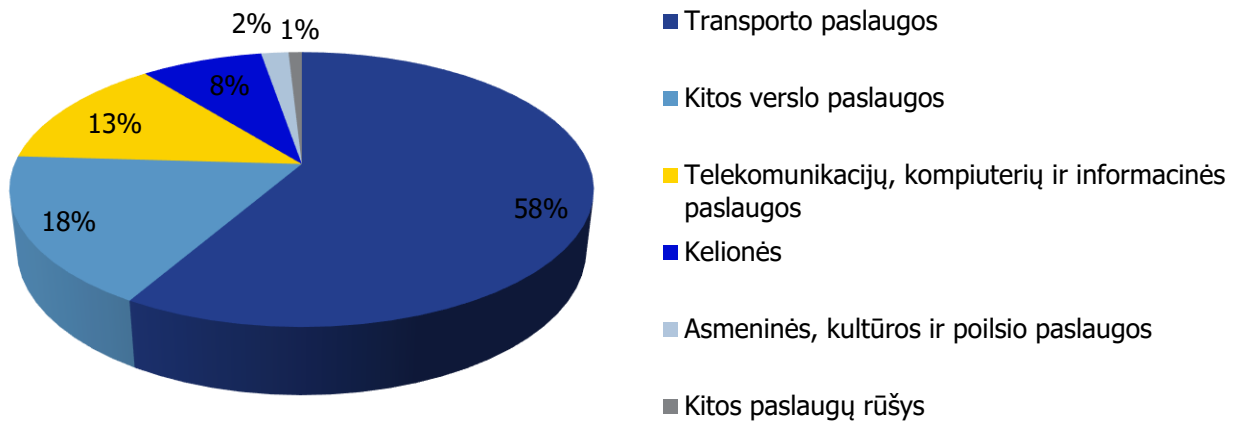
4 pav. Lietuvos ir Rumunijos užsienio prekyba (paslaugos) 2015-2020 mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Lietuvos į Rumuniją daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų – 58% arba 11 mln. EUR (32-a eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 18% arba 3.2 mln. EUR (35-a eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 13% arba 2.4 mln. EUR (37-a eksporto rinka), kelionių – 8.1% arba 1.5 mln. EUR (25-a didžiausia eksporto rinka), asmeninės, kultūros ir poilsio paslaugų – 1.8% arba 0.3 tūkst. EUR (17-a didžiausia eksporto rinka). Per 2020 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Rumunijos rinką sumažėjo 24% iki 18 mln. EUR.

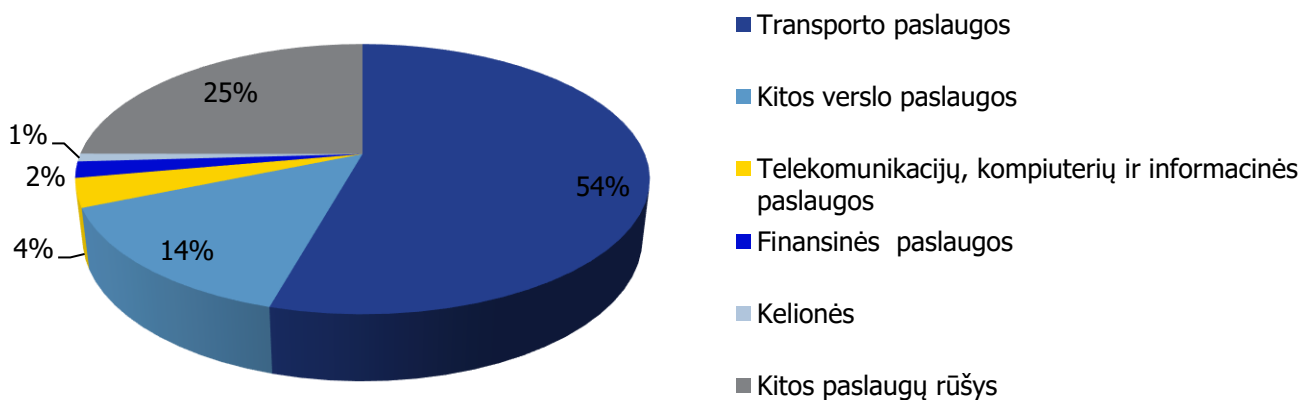
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Rumuniją struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2020 m. iš Rumunijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 54% arba 12 mln. EUR (34-a importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 14% arba 3.18 mln. EUR (32-a importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 3.4% arba 760 tūkst. EUR (34-a importo tiekėja), finansinių paslaugų – 1.9% arba 430 tūkst. EUR (34-a importo tiekėja), kelionių – 0.9% arba 210 tūkst. EUR (52-a importo tiekėja). Per 2020 m. paslaugų importo vertė iš Rumunijos sumažėjo 44% iki 22 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Rumunijos struktūra 2020 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 1981 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Rumunijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Rumuniją yra šie: maisto produktai, chemijos pramonės produktai, tekstilės gaminiai ir drabužiai, mašinos ir įrenginiai bei kiti.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Rumuniją rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	1 981
Maisto produktų gamyba	228
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	209
Tekstilės gaminių gamyba	203
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	182
Drabužių siuvimas (gamyba)	138
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	109
Pagrindinių metalų gamyba	102
Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	94
Kita gamyba	91
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	90
Kitos	535

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.

